

OSIGURANJE OD ODGOVORNOSTI IZVOĐAČA RADOVA I NJIHOVIH ZAPOSLENIKA

Varga, Paula

Undergraduate thesis / Završni rad

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Karlovac University of Applied Sciences / Veleučilište u Karlovcu**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:128:602023>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-09-20**

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
Karlovac University of Applied Sciences

Repository / Repozitorij:

[Repository of Karlovac University of Applied Sciences - Institutional Repository](#)

zir.nsk.hr

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJ

Veleučilište u Karlovcu
Odjel Sigurnosti i zaštite
Stručni studij sigurnosti i zaštite od požara

Paula Varga

**OSIGURANJE OD ODGOVORNOSTI
IZVOĐAČA RADOVA I NJIHOVIH
ZAPOSLENIKA**

ZAVRŠNI RAD

Karlovac, 2021

Karlovac University of Applied Sciences
Safety and Protection Department
Professional study of safety and fire protection

Paula Varga

**LIABILITY INSURANCE OF
CONTRACTORS AND THEIR
EMPLOYEES**

Final paper

Karlovac, 2021

Veleučilište u Karlovcu
Odjel Sigurnosti i zaštite
Stručni studij sigurnosti i zaštite od požara

Paula Varga

**OSIGURANJE OD ODGOVORNOSTI IZVOĐAČA
RADOVA I NJIHOVIH ZAPOSLENIKA**

ZAVRŠNI RAD

Mentor: dr.sc. Ksenija Klasić

Karlovac, 2021

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
KARLOVAC UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES
Trg J.J.Strossmayera 9
HR-47000, Karlovac, Croatia
Tel. +385 - (0)47 - 843 - 510
Fax. +385 - (0)47 - 843 - 579

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU

Stručni studij: Sigurnost i zaštita

Usmjerenje: Zaštita od požara

Karlovac, 2021

ZADATAK ZAVRŠNOG RADA

Student: Paula Varga

Matični broj: 0415618070

Naslov: Osiguranje od odgovornosti izvođača radova i njihovih zaposlenika

Opis zadatka: Studentica u radu treba pokazati važnost osiguranja u poslovnoj praksi u rizičnim djelatnostima, pri čemu je izabrano građevinarstvo odnosno osiguranje od odgovornosti izvođača radova za štete prema trećima i prema zaposlenicima.

Potrebno je utvrditi pod kojim se uvjetima ovo osiguranje može sklopiti, koje se vrste osiguranja mogu sklopiti uz takvu policu osiguranja te koje rizike stvarno pokriva takva polica.

Zadatak zadan:

Rok predaje rada:

Predviđeni datum obrane:

4/2021

8/2021

9/2021

Mentor:
dr.sc. Ksenija Klasić

Predsjednik Ispitnog povjerenstva:

ZAHVALA

Za izradu ovog završnog rada posebno se zahvaljujem svojoj mentorici dr.sc. Kseniji Klasić na prenesenom znanju i strpljenju i svim profesorima koji su mi pomogli u izradi ovog završnog rada, ali i tijekom cjelokupnog studija.

Zahvaljujem se svojim prijateljima, kolegama koji su mi vrijeme provedeno na fakultetu uljepšali svojim prisustvom i pridonijeli da to vrijeme smatram najljepšim dijelom svog života. Želim se zahvaliti i svojim sestrama, bratu i svom dečku na puno razumijevanja i što su uvijek bili uz mene.

I na kraju najveća zahvala ide mojim divnim roditeljima koji su mi omogućili da studiram, hvala im na svim savjetima, na strpljenju i što su mi potpora i oslonac kroz cijeli život. Ovaj uspjeh i diplomu posvećujem njima.

SAŽETAK

Osiguranje je pojam koji je više ili manje poznat svima. Svaki čovjek i njegova imovina izloženi su opasnostima i zbog toga teži ka sigurnosti i nekoj vrsti zaštite. Preventivnim mjerama mogu se djelomično ublažiti štetne posljedice određenih opasnosti, no ne postoji mogućnost da se osigura ekonomska zaštita od svih opasnosti koje ugrožavaju imovinu i ljude. Smisao i svrha osiguranja je da se unaprijed prikupljenim sredstvima pokriju neizvjesni financijski gubici. Osiguranje od odgovornosti ima brojne pozitivne učinke, prije svega zaštitu ekonomskih interesa osigurane osobe i njezine imovine što olakšava nesmetan razvoj profesionalne djelatnosti osiguranika.

Tema ovog završnog rada je bazirana na osiguranju od odgovornosti isključivo izvođača radova i njihovih zaposlenika. Osiguranje osoba i imovine na gradilištima izuzetno je važno za izvođače radova i njihove radnike jer se njima nadoknađuje financijski gubitak zbog štete koja se dogodila. Osiguranje od odgovornosti jamči veću sigurnost za tvrtku i okruženje u kojem djeluje.

Ključne riječi: osiguranje, imovina, osiguranje od odgovornosti, izvođač radova, financijski gubitak, sigurnost

SUMMARY

Insurance is a term that is more or less familiar to everyone. Every man and his property is exposed to dangers and therefore strives for security and some kind of protection. Preventive measures can partially mitigate the harmful effects of certain hazards, but there is no possibility to provide economic protection from all hazards that threaten property and people. The meaning and purpose of insurance is to cover uncertain financial losses with funds collected in advance. Liability insurance has a number of positive effects, primarily the protection of the economic interests of the insured person and his property, which facilitates the smooth development of the professional activity of the insured.

The topic of this final paper is based on liability insurance exclusively for contractors and their employees. Insurance of persons and property on construction sites is extremely important for contractors and their workers because they are compensated for the financial loss due to the damage that occurred. Liability insurance guarantees greater security for the company and the environment in which it operates.

Keywords: insurance, property, liability insurance, contractor, financial loss, security

SADRŽAJ

ZADATAK ZAVRŠNOG RADA	I
ZAHVALA.....	II
SAŽETAK.....	III
SUMMARY	IV
1. UVOD	6
1.1. Predmet i cilj rada.....	6
1.2. Sadržaj i struktura rada	2
1.3. Izvori podataka i metode prikupljanja	2
2. OPĆENITO	3
2.1. Povijesni pregled	3
2.2. Pojam osiguranja od odgovornosti	5
2.3. Funkcije osiguranja od odgovornosti	5
3. ZAKON O ZAŠTITI NA RADU.....	7
3.1. Pravila zaštite na radu i opća načela prevencije	7
3.2. Obveze poslodavaca i voditelja gradilišta	8
3.3. Dužnosti koordinatora I i koordinatora II.....	10
4. OSIGURANJE OD ODGOVORNOSTI	12
4.1. Osiguranje u funkciji zaštite od rizika u građevinarstvu	12
4.2. Osiguranje od nezgode	13
4.3. Osiguranje od odgovornosti izvođača radova	14
4.4. Osiguranje od odgovornosti prema djelatnicima i trećima.....	21
4.5. Likvidacija štete i isplata osigurnine	24
4.6. Zakonski rokovi za isplatu osiguranja	26
5. POZITIVNI I NEGATIVNI UČINCI OSIGURANJA OD ODGOVORNOSTI.....	27
5.1. Pozitivni učinci ugovorenog osiguranja od odgovornosti	27
5.2. Negativni učinci ugovorenog osiguranja od odgovornosti.....	28
6. ANALIZA TRŽIŠTA OSIGURANJA OD ODGOVORNOSTI U REPUBLICI HRVATSKOJ.....	30
7. ZAKLJUČAK	32
POPIS LITERATURE	33
POPIS SLIKA	35
POPIS GRAFOVA.....	36

1. UVOD

1.1. Predmet i cilj rada

Glavni cilj ovog završnog rada je prikazati važnost osiguranja od odgovornosti kod izvođača radova. Ova vrsta osiguranja nije obavezna pa se događa da na gradilištima radnici i imovina nisu osigurani. Ozljede na radu nažalost su vrlo česte, a sve češći su i slučajevi u kojima ozlijeđeni radnici pokreću sudske sporove ili tužbe prema svojim poslodavcima u slučaju ozljede na radu za koju smatraju odgovornim vlastitog poslodavca. Ponekad ovakvi odštetni zahtjevi mogu biti vrlo kompleksni i visoki te mogu ozbiljno ugroziti poslovanje tvrtke. Iz tog razloga tvrtke sve češće ugovaraju police osiguranja odgovornosti prema trećima i prema djelatnicima. Prema vrstama osiguranja od odgovornosti, osiguranje od odgovornosti može se podijeliti na opću odgovornost (građansko pravna izvanugovorna odgovornost) i profesionalnu (ugovornu) odgovornost. U prvu skupinu bi spadale odgovornosti prema trećim osobama za štetu zbog smrti, povrede tijela ili zdravlja, kao i oštećenja ili uništenja stvari treće osobe. Osiguranje tada pokriva odgovornost za štetu nastalu iz djelatnosti osiguranika, iz posjedovanja stvari, iz pravnog odnosa, ili iz određenog svojstva kao izvora opasnosti. Također, moguće je ugovoriti i osiguranje poslodavca prema vlastitim djelatnicima. Profesionalnom odgovornošću smatra se odgovornost nastala zbog profesionalnog propusta osiguranika u izvršenju obveza nastalih iz obavljanja pojedinih djelatnosti. Ugovor o osiguranju sklapa se s nadom da neće doći do određenih štetnih situacija, koje će ugroziti zdravlje, život ili poslovanje ugovaratelja osiguranja. U slučaju da do toga dođe, biti će mu osigurana naknada štete. Riječ je o osigurnini, to jest naknadi iz osiguranja, koja podrazumijeva pokrivanje štete, ovisno o osiguranju. Ono što je važno istaknuti jest činjenica da je svrha osiguranja zaštita od posljedica eventualne štete, a ne zarada na osiguranju.

1.2. Sadržaj i struktura rada

Završni rad strukturiran je od sedam poglavlja. U prvom poglavlju kroz uvod se upoznajemo sa temom i ciljem završnog rada, njegovom strukturom i izvorima podataka i metodom prikupljanja podataka.

U drugom djelu imamo kratki povijesni pregled razvoja osiguranja od odgovornosti i pojašnjenje samog pojma osiguranja od odgovornosti i njegove funkcije.

Treće poglavlju pod nazivom Zakon o zaštiti na radu pojašnjava pravila zaštite na radu i opća načela prevencije, obveze poslodavaca i voditelja gradilišta, dužnosti koordinatora I i II. Iako nije glavna tema rada važno je konstantno podsjećati na stvaranje sigurnog radnog okruženja.

Četvrto poglavlje je bazirano isključivo na osiguranju od odgovornosti i zaštiti od rizika u građevinarstvu, osiguranju od nezgode koje je usko vezano sa temom, samom osiguranju izvođača radova, djelatnika, trećih osoba koje se nađu na radilištu, likvidaciji štete i isplati osigurnine te zakonskim rokovima za isplatu štete.

O pozitivnim i negativnim učincima osiguranja od odgovornosti govori peto poglavlje.

Analizi tržišta osiguranja od odgovornosti u Republici Hrvatskoj posvećeno je šesti poglavlje i za kraj sedmo poglavlje donosi zaključak završnog rada.

1.3. Izvori podataka i metode prikupljanja

Pri izradi ovog rada koristila se različita istraživačka metoda, znanstvena stručna literatura, kao i ona dostupna na internetskim stranicama te vlastiti izvori tijekom studiranja. Preuzimanje tuđih rezultata znanstvenog istraživačkog rada, opisivanje pojmova, zaključci i iznošenje objašnjenja.

2. OPĆENITO

2.1. Povijesni pregled

Današnji razvoj bilo koje gospodarske djelatnosti bio bi nezamisliv bez osiguranja od odgovornosti. Za razvoj osiguranja od odgovornosti kakvog danas poznajemo zaslužna je u prvom redu druga industrijska revolucija, koja je počela sredinom 18. stoljeća. Industrijska proizvodnja u to doba znatno je utjecala na povećanje ljudskih aktivnosti u svim segmentima, a posebno u zemljama u kojima se događao revolucionarni industrijski razvoj, prije svega u Francuskoj, Engleskoj, SAD-u, Švicarskoj, Italiji. Razvoj gospodarskih aktivnosti u tim državama doveo je do stvaranja brojnih rizika koji su prouzročili povredu zdravlja i tijela ljudi te gubitak i oštećenje imovine. U odštetnom pravu navedenih država dominira odgovornost za štetu po načelu krivnje kao sociološko, društveno i pravno prihvatljivo rješenje po kojem za štetu odgovara osoba koja je kriva za njezin nastanak. U 19. stoljeću primjena odgovornosti po načelu krivnje temeljila se na tadašnjem moralnom shvaćanju da nema odgovornosti bez krivnje. Odgovornost na temelju krivnje ispunjava funkciju sankcije za počinitelja, ali i ništa manje važnu funkciju odvraćanja, odnosno neke vrste zastrašivanja ljudi s ciljem odvraćanja od poduzimanja radnji ili aktivnosti kojima se uzrokuju štete drugim osobama. Međutim, utvrđenje odgovornosti po načelu krivnje bilo je sve teže zbog novostvorenog složenog procesa obavljanja raznih gospodarskih i drugih aktivnosti. Oštećene osobe došle su u težak položaj prilikom ostvarivanja prava na naknadu štete jer je teret dokaza o postojanju krivnje bio upravo na njima, a osobito je bila nepogodna za radnike u velikim industrijskim poduzećima. U slučajevima nastanka štete u složenim proizvodnim procesima oštećeni objektivno nisu imali mogućnosti ni metode za utvrđivanje relevantnih činjenica na temelju kojih bi se mogla utvrditi krivnja ili uzrok nastanka štete, što je imalo za posljedicu da za te štete nitko ne bi bio odgovoran.¹ Sve to je dovelo do formiranja posebnih fondova osiguranja koji su služili tome da poduzetnici prebace rizik odgovornosti za štetu, radi prvenstveno financijske zaštite od obveze naknade štete. Prva polica osiguranja od odgovornosti u SAD-u tako je bila polica osiguranja radnika, tzv. *employer's liability policy*, 1886. godine, a zaživjela je potvrdom takvih ugovora o osiguranju od strane Vrhovnog suda države Missouri u predmetu *Breeden vs Franford Marine Plate Accident & Glass Insurance Company* 1909. godine. U toj Presudi Vrhovni sud zauzeo

¹ Zvonimir Matić: Pravni i društveno-ekonomski aspekti osiguranja od odgovornosti, file:///C:/Users/Korisnik/Downloads/05_Matic_Zbornik_PFZG_vol_67_no_6.pdf

je shvaćanje da je osiguranje od odgovornosti uslijed nepažnje, tzv. *negligence liability insurance*, pravno prihvatljiv oblik police osiguranja. U Njemačkoj je 1871. godine donesen Zakon o odgovornosti za štete uzrokovane opasnom djelatnošću, kojim Zakonom se propisuje objektivna odgovornost za štete koje nastanu uslijed opasne djelatnosti, a 1874. godine u Stuttgartu osniva se njemačko osiguravajuće društvo *Allgemeine Deutsche Versicherungsverein* koje je imalo leadersku ulogu u osiguranju od odgovornosti. Postupno se donose i zakoni kojima se uvodi obvezno osiguranje od odgovornosti, osobito obvezno osiguranje zaposlenika.[1] Uvođenje osiguranja od odgovornosti u Engleskoj datira iz 1857. godine, ali je zaživio tek 1872. godine kada je potpuno prihvaćen od strane *Carriage Insurance Company* za odgovornost uslijed uporabe vozila. 1880. godine donesen je *Employers Liability Act* koji uređuje odgovornost poslodavca za štete na radu, što je dovelo do ugovaranja osiguranja od odgovornosti poslodavca prema radnicima.² Pojedina osiguranja od odgovornosti bila su obveznog karaktera zbog općeprihvaćenog mišljenja da se na taj način pruža najučinkovitija zaštita trećim osobama, ali i osiguranicima. Pojavom velikoga broja slobodnih profesija, posebice onih koje imaju javni značaj, razvija se osiguranja od profesionalne odgovornosti. Osiguranjem od profesionalne odgovornosti osiguraniku se pruža zaštita od odgovornosti za štetu koju može prouzročiti obavljanjem svoje profesije, a oštećenim osobama namirenje za slučaj štete. Kombinacijom osiguranja od odgovornosti i obveze sklapanja takvog osiguranja, dolazi do zaštite interesa treće oštećene osobe, ali i interesa osiguratelja koji se sastoji u povećanoj akumulaciji premije osiguranja, kada se, za što je moguće veći broj osiguranja od odgovornosti, propisuje obvezatnost njihova sklapanja.³

Razvoj objektivne odgovornosti, umjesto odgovornosti za štetu na temelju krivnje, kao temelj za rješavanje naknade štete, snažno je utjecao na razvoj osiguranja od odgovornosti. Povijesni prikaz razvoja osiguranja od odgovornosti pokazuje da razlozi koji su doveli do uspostave instituta osiguranja od odgovornosti od njegovih početaka, izvršili su veliki utjecaj na značenje i pojam odgovornosti u društvu.

² Belanić, L.; Obvezna osiguranja od odgovornosti izvan djelatnosti prometa i prijevoza u hrvatskom i poredbenom pravu, s osvrtom na određivanje obveznika sklapanja osiguranja i kruga trećih osoba

³ Borić Željko, Osiguranje od odgovornosti, Završni rad, Karlovac 2019

<https://repozitorij.vuka.hr/islandora/object/vuka%3A1206/datastream/PDF/view>

2.2. Pojam osiguranja od odgovornosti

Kriterij po kojem se određuje nastanak obveze osiguratelja je najvažnije obilježje osiguranja od odgovornosti. Obeštećenje treće osobe i isplata osigurnine za događaj koji je prouzročio osiguranik predstavlja ugovornu obvezu osiguratelja i čini okosnicu osiguranja od odgovornosti.⁴ Osiguranje od odgovornosti dio je sustava imovinskih osiguranja kojim se osigurava rizik od potencijalnog nastanka obveze naknade štete oštećenoj osobi. U suštini to znači da će umjesto osobe odgovorne za nastalu štetu, štetu oštećenoj osobi nadoknaditi osiguratelj, na temelju sklopljenog ugovora o osiguranju između osiguratelja i osiguranika. Dakle, osiguranje od odgovornosti pokriva odgovornost osiguranika za naknadu štete za slučaj nastanka štete oštećenom. Iz obrazloženja pojma osiguranja od odgovornosti možemo zaključiti da ovakvo osiguranje za štetu štiti samog osiguranika, odnosno osiguranu osobu, od budućih mogućih štetnih događaja, jer umjesto odgovorne osobe, osiguratelj unaprijed preuzima na sebe obvezu naknade štete za koju je odgovoran osiguranik. Pored zaštite osiguranika od obveze naknade štete, osiguranje od odgovornosti štiti oštećene osobe time što će im ono omogućiti dobivanje adekvatne naknade za pretrpljenu štetu. Na ovaj način oštećena osoba može ostvariti pravo na naknadu nastale štete čak i u slučajevima kada je osiguranik u nemogućnosti platiti štetu. Stoga, osiguranje od odgovornosti predstavlja korisno rješenje i za osiguranika, ali i same oštećene osobe, te pruža ekonomsku zaštitu od rizika koji prijete imovini ili tjelesnom integritetu, bilo osiguraniku, bilo oštećenoj osobi. Za razvoj slobodnog poduzetništva možemo reći da je osiguranje od odgovornosti jedan od preduvjeta.⁵

2.3. Funkcije osiguranja od odgovornosti

Osiguranje od odgovornosti može se sagledati iz više segmenata. Sa ekonomske strane, osiguranje od odgovornosti predstavlja gospodarsku djelatnost kojom se potencijalnim osiguranicima nudi ekonomska zaštita od rizika koji mogu nanijeti štetu na njihovoj imovini ili ugroziti život. Osiguranici plaćanjem premije formiraju određeni fond osiguratelju iz kojih osiguravajuća društva isplaćuju novčane naknade odnosno osigurnine onima koji pretrpe štetu, ako su isti podnijeli zahtjev za naknadu štete. Društva za osiguranje na taj način doprinose razvoju gospodarstva i boljoj financijskoj slici jer se prikupljanjem velike količine novčanih

⁴ OSIGURANJE I RIZICI. AUTOR: Marijana Ćurak, Drago Jakovčević

⁵ Ćurković, M., Osiguranje od izvanugovorne i ugovorne (profesionalne) odgovornosti

sredstava iz plaćanja premija omogućuju dodatne investicije. Na taj način osiguravajuća društva mogu obavljati aktivnosti kao i druge novčane institucije i ostala investicijska društva. Stanovništvu, poduzećima i državi osiguravajuća društva omogućuju sigurno poslovanje, štednju i rast u stabilnom okruženju. Ona su i važni ulagači u državnom proračunu i rastu gospodarstva putem financijskog tržišta. Gledajući osiguranje od odgovornosti sa ekonomske strane možemo reći da je ono poželjan instrument zaštite imovine i života. Osiguranje od odgovornosti prije svega bilo je zamišljeno kao osiguranje kojim će se poslodavcima pružiti zaštita od odgovornosti pri nezgodi na radu njihovih radnika. Postepenim razvojem osiguranja, njegov utjecaj se proširio na gospodarstvo i društvo.

Ako gledamo osiguranje od odgovornosti kao društveni interes, prilikom nastupanja štetnih događaja ono postaje gotovo nužan instrument za brzu i sigurnu uspostavu prijašnjeg stanja. Neke države, uključujući i Hrvatsku radi promicanja zaštite oštećenih osoba propisuju pravo treće osobe kao oštećene na podizanje tužbe protiv osiguratelja po polici osiguranja od odgovornosti. Ukoliko neki poslodavac ne bi imao sklopljeno osiguranje od odgovornosti, svaku štetu koju bi prouzročio trećim osobama morao bi platiti izravno iz svojih prihoda. To dovodi do opasnosti za njegovo poslovanje zbog toga što odštetni zahtjevi mogu biti vrlo visoki. Podmirenjem odštete poslovanje odgovorne osobe moglo bi biti ozbiljno ugroženo zbog gubitka financijskih sredstava. Prijenosom tereta naknade štete sa osiguranika na osiguratelja otklanja se mogući problem naplate naknade štete u slučaju da ju osiguranik ne bude u mogućnosti platiti. Iz toga vidimo koliko je važna društvena potreba za osiguranjem jer bi bilo neprihvatljivo da financijska nesposobnost štetnika bude razlog zbog kojeg će oštećena osoba ostati bez svoje naknade za pretrpljenu štetu. Sustav osiguranja ima ulogu rasterećenja socijalnog sustava društva. Kako bi se rasteretila država u naknadi štete i ekonomske pomoći pojedincima i poslodavcima teži se ka što većoj zastupljenosti osiguranja. Osiguranje od odgovornosti po društvenim značajkama pripadalo bi osiguranju imovine. Pod osiguranje imovine vežemo osiguranje stvari i osiguranje imovinskih interesa.

3. ZAKON O ZAŠTITI NA RADU

Praksa pokazuje da sigurne uvjete za rad radnika treba stvoriti već kod izgradnje i projektiranja tehnološkog procesa, a stručna osposobljenost radnika uvjet je za siguran rad. Zato su svi sudionici gradnje ujedno i subjekti zaštite na radu. Svaka nezgoda na radu ugrožava ljudske živote, a svaki štetni događaj je zastoj koji ometa proizvodnju i stvara goleme materijalne gubitke. Zaštita na radu predstavlja cijeli sustav pravila, mjera i aktivnosti čijom se kvalitetnom primjenom ostvaruju sigurni radni uvjeti te zaštita zdravlja na radu.⁶ Cilj zaštite na radu je stvoriti sigurne radne uvjete kako bi se spriječile ozljede na radu, profesionalne bolesti i nezgode. Do prekida u proizvodnji i materijalne štete dolazi ako često nastaju ozljede na radu, a bolji gospodarski rezultati i balans tijekom proizvodnje rezultat su uloženi sredstava u zaštitu na radu. Zaštita na radu svakodnevni je dio tehnološkog procesa, zbog toga je potrebno proces rada organizirati u skladu sa zakonom o zaštiti na radu i organizacijom radnih postupaka. Gospodarske ciljeve možemo ostvariti jedino bez gospodarskih gubitaka.⁷

3.1. Pravila zaštite na radu i opća načela prevencije

Zaštita na radu kao organizirano djelovanje obuhvaća sustav pravila, a osobito:

- 1) pravila pri projektiranju i izradi sredstava rada
- 2) pravila pri uporabi, održavanju, pregledu i ispitivanju sredstava rada
- 3) pravila koja se odnose na radnike te prilagodbu procesa rada njihovom spolu, dobi, fizičkim, tjelesnim i psihičkim sposobnostima
- 4) načine i postupke osposobljavanja i obavješćivanja radnika i poslodavaca sa svrhom postizanja odgovarajuće razine zaštite na radu
- 5) načine i postupke suradnje poslodavca, radnika i njihovih predstavnika i udruga te državnih ustanova i tijela nadležnih za zaštitu na radu
- 6) zabranu stavljanja radnika u nepovoljniji položaj zbog aktivnosti poduzetih radi zaštite na radu
- 7) ostale mjere za sprječavanje rizika na radu, sa svrhom uklanjanja čimbenika rizika i njihovih štetnih posljedica.

⁶ <https://centarznr.hr/strucni-clanci/hrvatska/Zatita-na-radu-obveze-poslodavca-kratki-vodi>

⁷ Osiguranje osoba na gradilištima, K. Klasić, M. Janžetić, Stručni rad
[file:///C:/Users/Korisnik/Downloads/Klasic i Janzetic%20\(4\).pdf](file:///C:/Users/Korisnik/Downloads/Klasic%20i%20Janzetic%20(4).pdf)

(2) Zaštita na radu kao sustavno organizirano djelovanje sastavni je dio organizacije rada i izvođenja radnog postupka, koje poslodavac ostvaruje primjenom osnovnih, posebnih i priznatih pravila zaštite na radu u skladu s općim načelima prevencije.⁸

3.2. Obveze poslodavaca i voditelja gradilišta

Građevina je najrizičnija djelatnost s najvećim brojem nezgoda na radu i poginulih radnika. No nažalost i unatoč tim činjenicama zaštita na radu je i dalje zanemarena sa strane građevinske djelatnosti. Unazad nekoliko godina, zbog rasta nezaposlenosti osnovan je velik broj tvrtki s nestručnim poslodavcima koji su zapošljavali radnike bez radnog iskustva u građevini. Tu dolazi do improvizacije u gradnji kao i kod primjene zaštite na radu. Zbog manjka iskustva, nemara, nedosljednosti, neznanja i lijenosti dolazi do nezgoda na radu gdje najveću ulogu ima ljudski čimbenik. Najčešće opasnosti na radilištu za radnike i druge osobe koje se tamo zateknu jesu padovi, padovi s visine u dubinu, kod iskopa urušavanje zemlje i zatrpavanje radnika ili prolaznika, udar električne struje i sl. Obveza poslodavca je procjenjivanje rizika za život i zdravlje radnika i provedba mjera kojima bi se rizik u potpunosti isključio ili ako to nije moguće provesti, svesti ga u prihvatljive okvire. Iako se predviđa donošenje nove metodologije obavljanje poslova zaštite na radu. Prema citiranoj Direktivi težište je na tome da poslodavac između svojih radnika odredi jednu ili više osoba koje će obavljati poslove zaštite na radu. Dakle zapošljavanje stručnjaka zaštite na radu trebalo bi imati prednost nad ugovaranjem tih poslova s ovlaštenom osobom. Kao u prethodnom, tako i u ovom Zakonu ostaju tri kategorije poslodavca kojima se uređuju uvjeti za obavljanje poslova zaštite na radu. U prvu kategoriju ulaze poslodavci s niskom razinom rizika i oni koji zapošljavaju do uključivo četrdeset devet radnika (članak 20. st. 2. Zakona). Kod takvih poslodavaca poslove zaštite na radu može obavljati sam poslodavac ili njegov ovlaštenik ili drugi radnik prema uvjetima definiranim Zakonom. Poslodavac koji zapošljava pedeset do uključivo dvjesto četrdeset devet radnika, obavljanje poslova zaštite na radu obavezan je ugovorom o radu ugovoriti sa stručnjakom zaštite na radu (članak 20. st. 3.). Poslodavac koji zapošljava više od dvjesto pedeset radnika u ovisnosti o procijenjenim rizicima, u obvezi je zaposliti jednog ili više stručnjaka zaštite na radu (članak 20. st. 4.).⁹

⁸ Zakon o zaštiti na radu. Pravila zaštite na radu (Članak 10.)

⁹ Zakon o zaštiti na radu <https://www.zakon.hr/z/167/Zakon-o-za%C5%A1titi-na-radu>

Poslodavac je obavezan provoditi zaštitu na radu na temelju sljedećih općih načela prevencije:

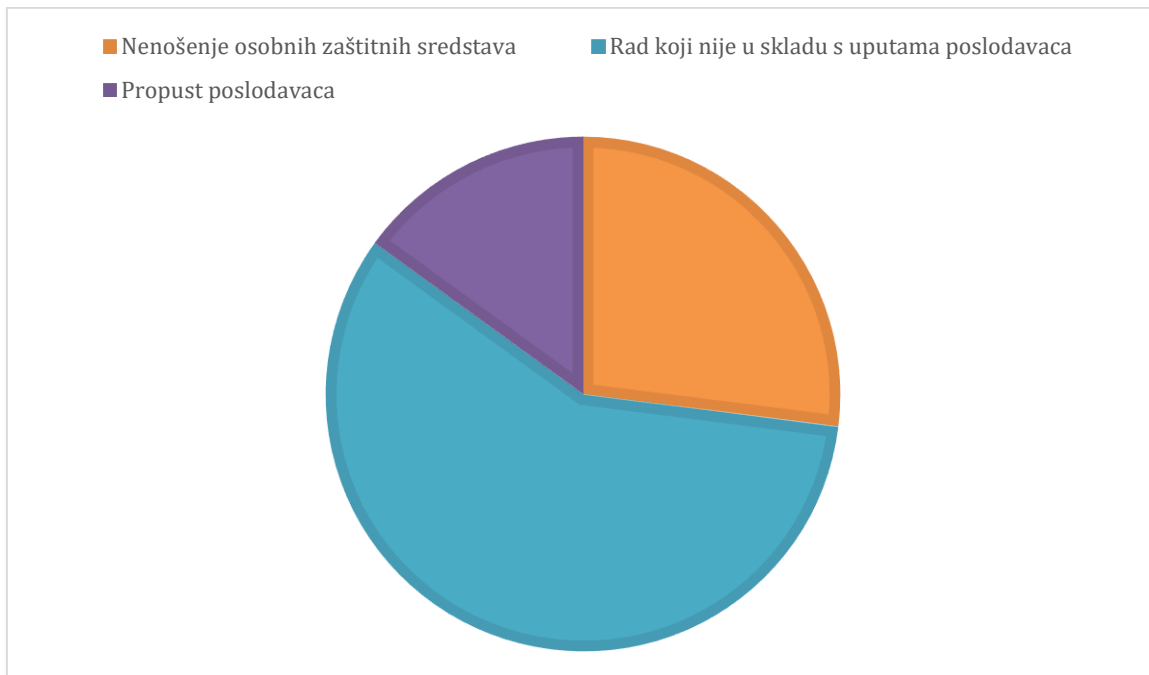
- 1) izbjegavanja rizika
- 2) procjenjivanja rizika
- 3) sprječavanja rizika na njihovom izvoru
- 4) prilagođavanja rada radnicima u vezi s oblikovanjem mjesta rada, izborom radne opreme te načinom rada i radnim postupcima radi ublažavanja jednoličnog rada, rada s nametnutim ritmom, rada po učinku u određenom vremenu (normirani rad) te ostalih napora s ciljem smanjenja njihovog štetnog učinka na zdravlje
- 5) prilagođavanja tehničkom napretku
- 6) zamjene opasnog neopasnim ili manje opasnim
- 7) razvoja dosljedne sveobuhvatne politike prevencije povezivanjem tehnologije, organizacije rada, uvjeta rada, ljudskih odnosa i utjecaja radnog okoliša
- 8) davanja prednosti skupnim mjerama zaštite pred pojedinačnim
- 9) odgovarajuće osposobljavanje i obavješćivanje radnika
- 10) besplatnosti prevencije, odnosno mjera zaštite na radu za radnike.¹⁰

Kao odgovorne osobe, uz investitora se još navode vlasnik građevine i koncesionar (u nastavku: sudionici u gradnji). Njihova je obveza imenovati jednog ili više koordinatora zaštite na radu ako radove izvode dva ili više izvođača. I nadalje ostaje upitna odgovornost sudionika u gradnji kada izvođač radova za pojedine faze radova angažira jednog ili više podizvođača, a o tome ne izvijesti sudionike u gradnji. Gradilište je potrebno urediti u skladu s planom uređenja gradilišta koji izrađuje koordinator zaštite na radu.

Gradilište prijavljuje izvođač radova ako sam izvodi radove, ili sudionici u gradnju ako radove izvodi više izvođača. Sudionici u gradnji u obvezi su nadležnoj inspekciji prijaviti sve izvođače radova (članak 75. st. 3. Zakona).¹¹

¹⁰ Zakon o zaštiti na radu. Opća načela prevencije. (Članak 11.)

¹¹ Zakon o zaštiti na radu. Obveze i odgovornosti pri projektiranju i izvođenju radova.

Graf 1 Grafički prikaz ozljeda na radu prema uzroku nastanka ozljede

3.3. Dužnosti koordinatora I i koordinatora II

Investitor mora imenovati koordinatora zaštite na radu posebno za fazu projektiranja (koordinator I), a posebno za fazu izvođenja radova (koordinator II).

Koordinator za zaštitu na radu u fazi izrade projekta (koordinator I) dužan je:

1. Koordinirati primjenu načela zaštite na radu propisana Zakonom o zaštiti na radu.
2. Izraditi ili dati izraditi plan izvođenja radova u skladu Pravilnikom o zaštiti na radu na privremenim ili pokretnim gradilištima, uzimajući pri tome u obzir pravila primjenjiva za dotično gradilište te vodeći računa o svim aktivnostima koje se obavljaju na gradilištu. Plan izvođenja radova mora sadržavati i posebne mjere ako poslovi na gradilištu spadaju u opasne radove (radovi u području ionizirajućeg zračenja, u blizini električnih vodova, radovi uz uporabu eksplozivnih ili lako zapaljivih tvari, radovi u eksplozivnoj atmosferi, radovi sa skelama, radovi sa strojevima i uređajima s povećanim opasnostima itd.)
3. Izraditi dokumentaciju, koja sadrži specifičnosti projekta i koja sadrži bitne sigurnosne i zdravstvene podatke, koje je potrebno primjenjivati nakon gradnje u fazi uporabe.

Koordinator za zaštitu na radu u fazi izvođenja radova (koordinator II) dužan je:

1. Koordinirati primjenu načela zaštite na radu:

- kod donošenja odluka o tehničkim i/ili organizacijskim mjerama tijekom planiranja pojedinih faza rada;
- kod određivanja rokova, koji su potrebni za sigurno dovršenje pojedinih faza rada, koji se izvode istovremeno ili u slijedu.

2. Koordinirati izvođenje odgovarajućih postupaka, da bi se osiguralo da poslodavci i druge osobe:

- dosljedno primjenjuju načela zaštite na radu na gradilištu (čl. 13 Pravilnika o zaštiti na radu na privremenim ili pokretnim gradilištima)
- izvode radove u skladu s planom izvođenja radova.

3. Izraditi, ili potaknuti izradu potrebnih usklađenja plana izvođenja radova i dokumentacije sa svim promjenama na gradilištu.

4. Organizirati suradnju i uzajamno izvješćivanje svih izvođača radova i njihovih radničkih predstavnika, koji će zajedno ili jedan za drugim (u slijedu) raditi na istom gradilištu, s ciljem sprečavanja ozljeda na radu i zaštite zdravlje radnika.

5. Provjeravati da li se radni postupci provode na siguran način i usklađivati propisane aktivnosti.

Pri tome valja napomenuti da imenovanje koordinatora zaštite na radu ne oslobađa investitora njegove obaveze provedbe pravila zaštite na radu na gradilištu niti oslobađa izvođače i druge osobe na gradilištu njihovih obaveza iz područja zaštite na radu. Prilikom donošenja odluka vrlo je bitno uvažavati upute i napomene glavnog inženjera i koordinatora zaštite na radu.

Kod prijave gradilišta investitor je obavezan prijaviti i koordinatora zaštite na radu u fazi projektiranja (koordinatora 1) i koordinatora zaštite na radu u fazi izvođenja radova (koordinatora 2).

4. OSIGURANJE OD ODGOVORNOSTI

4.1. Osiguranje u funkciji zaštite od rizika u građevinarstvu

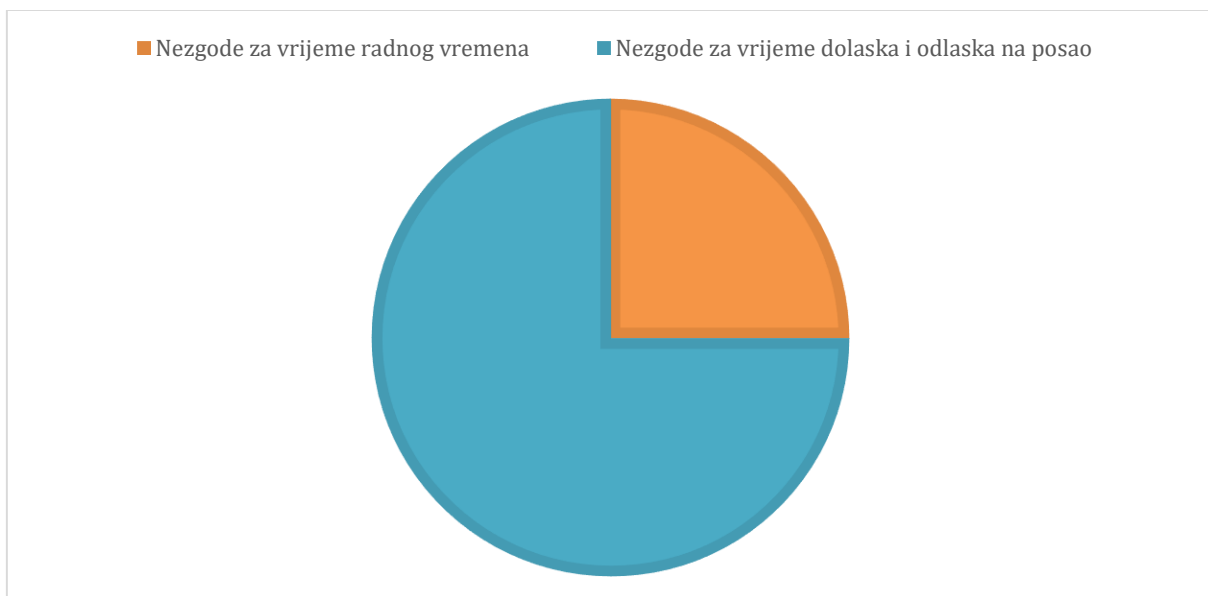
Investitori su potaknuli osiguranje građevinskih objekata u izgradnji sa ciljem da osiguraju svoj ulog u buduću građevinu, ali rizik izvršenja ugovora o građenju investitor može smanjiti uvjetovanjem isplate izvođaču prema ugovorenim cijenama i stvarno izvedenim količinama u ugovorenoj kvaliteti i u ugovorenom roku izgradnje. Investitor može uvjetovati isplatu ugovorenog iznosa primopredajom nakon što se uvjeri u kvalitetu objekta koju je ugovorio s izvođačem. Stoga je za izvođača radova iznimno važno da može podijeliti rizik financijskog gubitka zbog štete koja se može dogoditi (provalne krađe, propusta u izvođenju radova), s osiguravajućim društvom. Izvođači najčešće sklapaju policu osiguranja objekata u izgradnji i jamstvenom roku te policu osiguranja od odgovornosti prema trećima i prema djelatnicima. Osiguranje od nezgode za svoje radnike izvođači sklapaju sve rjeđe, jer se to osiguranje smatra prije svega troškom za poslodavca.

Treba istaknuti da strani investitori vrlo pomno osiguravaju svoju investiciju tako da odmah kod raspisivanja natječaja strogo određuju da izvođač obvezno mora osigurati objekt u izgradnji i svoju odgovornost u jamstvenom roku. Polica osiguranja sklapa se temeljem ugovora o građenju i troškovnika pod uvjetom da objekt posjeduje pravomoćnu građevinsku dozvolu, da radove izvodi tvrtka koja je registrirana za obavljanje te vrste poslova, da posjeduje kadar odgovarajuće kvalifikacije i stručnosti, te da je za nadzor nad izgradnjom predmetnog objekta imenovan ovlašteni inženjer. Također, uvjetuju izvođaču i osiguranje od odgovornosti za štete prema trećima i prema djelatnicima, kao i osiguranje od nezgode za radnike, kako bi smanjili vjerojatnost sudskog spora u slučaju da se dogodi šteta. Unatoč tome da svaki izvođač ili podizvođač samostalno mogu osigurati svoj dio ugovorenih radova, a investitor može neovisno o tome osigurati kompletnu investiciju. Kod individualne gradnje uglavnom prevladava mišljenje da se poplave, požari, mogućnost greške u projektu ili greške u izvođenju događaju nekom drugom.

4.2. Osiguranje od nezgode

Ozljeda uvijek nastaje od neke opasnosti koju treba u svakom trenutku nastojati izbjeći ili spriječiti. Svrha zaštite na radu kod objekata u izgradnji je sprečavanje ozljeda i zdravstvenih oštećenja pri radu i u vezi s radom ili barem otklanjanje, odnosno umanjeње njihovih štetnih posljedica. Obveza osiguravatelja kod osiguranja osoba od posljedica nesretnog slučaja (nezgode) postoji samo kad je nesretni slučaj nastao pri obavljanju one djelatnosti koja je u polici izričito navedena. Kod osiguranja od nezgode postoje razlike u opsegu pokrića koje daju pojedini osiguravatelji, tako da se preporuča prije sklapanja osiguranja dobro proučiti uvjete osiguranja. Ako poslodavac sam ne može ocijeniti kako izabrati odgovarajuće pokriće, za taj posao može ovlastiti posrednika (brokera) u osiguranju koji će zastupati njegove interese u kontaktu s osiguravajućim društvima.

Nesretnim slučajem se smatra svaki iznenadni i o osiguranikovoј volji neovisan događaj koji, djelujući uglavnom izvana i naglo na osiguranikovo tijelo, ima za posljedicu njegovu smrt, potpuni ili djelomični invaliditet, prolaznu nesposobnost za rad ili pogoršanje zdravlja koje zahtijeva liječničku pomoć. To znači da se nesretnim slučajem smatraju ovi događaji: gaženje, sudar, udar kakvim predmetom ili o kakav predmet, udar električne struje ili groma, pad, okliznuće, ranjavanje oružjem, ubod ili ugriz životinje i ubod insekta, i dr. Osiguranje od nezgode moguće je ugovoriti na 24 sata, kao i samo za vrijeme rada i dolaska i odlaska na posao.

Graf 2 Grafički prikaz odnosa broja nezgoda za vrijeme radnog vremena i za vrijeme dolaska i odlaska na posao.

Mogu se osigurati pojedinci, skupine, ali i svi radnici tvrtke, što se preporuča. Odšteta se određuje u proporciji prema svoti osiguranja, odnosno posredno prema visini premije koju plaća poslodavac. Što je svota osiguranja viša, to je odšteta veća. Najčešće se ugovaraju svote osiguranja za smrt zbog nesretnog slučaja, trajni invaliditet i dnevnu naknadu za liječenje u bolnici. Također, neka zanimanja su rizičnija, pa osiguravatelji za njih zahtijevaju doplatnu premiju. Osiguranik neće imati pravo na odštetu ako je sam prouzročio štetu.

4.3. Osiguranje od odgovornosti izvođača radova

Osiguranje od odgovornosti koje se ovdje razmatra i kojem želim dati značaj u svom završnom radu odnosi se na osiguranje od odgovornosti izvođača radova za štete prema trećim osobama i na osiguranje od odgovornosti za štete prema radnicima. Predmet osiguranja je građansko-pravna izvanugovorna odgovornost osiguranika za štetu zbog smrti, ozljede tijela ili zdravlja, kao i oštećenja ili uništenja stvari treće osobe, pri čemu je osigurana odgovornost za štetu koja je nastala iz djelatnosti (zanimanja) osiguranika, iz posjedovanja stvari, iz pravnog odnosa, ili iz određenog svojstva kao izvora opasnosti.

Vrlo je važno zaštititi se od mogućih budućih financijskih izdataka i obveza koje se uvijek ne mogu predvidjeti, a mogu doseći visoke iznose. Tvrtka svojim poslovanjem može ugroziti zdravlje, no i oštetiti materijalnu imovinu drugih osoba. Iako nenamjerno, ona će biti obvezna isplatiti određenu naknadu za prouzročenu štetu prema trećim osobama. Čak i samo posjedovanje određene imovine može predstavljati ovakav rizik, npr. ukoliko predmet sa zgrade ili dio zgrade padne na prolaznike, šetače ili materijalne stvari trećih, u slučaju štete, oštećenomu za štetu odgovara vlasnik. Sukladno odredbama Zakona o gradnji, vlasnik građevine dužan je održavati građevinu na način da se u predviđenom vremenu njezina trajanja očuvaju tehnička svojstva bitna za građevinu, a to je upravo njezina pouzdanost za okolinu i ljude.

Upravo od ovakvih nepredvidivih izdataka moguće se zaštititi ugovaranjem police osiguranja od opće odgovornosti prema trećim osobama. Ovim osiguranjem osigurava se građansko-pravna izvanugovorna odgovornost osiguranika za štetu nastalu uslijed smrti, povrede tijela ili zdravlja, kao i oštećenja ili uništenja stvari treće osobe. Pokrivena je odgovornost za štetu nastalu iz djelatnosti osiguranika, iz posjedovanja stvari, iz pravnog odnosa ili iz određenog svojstva kao

izvora opasnosti označenih u polici osiguranja do limita određenog policom osiguranja. Premija i iznos osiguranja posebno se ugovaraju za treće osobe, a posebno za djelatnike tvrtke, ovisno o vrsti djelatnosti subjekta. Osiguranjem su obuhvaćeni osigurani slučajevi nastali na području Republike Hrvatske u ugovorenom vremenskom razdoblju.¹²

Osiguranje se, također, odnosi na odgovornost za štetu nastalu zbog: povećanja opasnosti ili proširenja osiguranog izvora opasnosti do kojih je došlo tijekom trajanja osiguranja, novog izvora opasnosti koji se kod osiguranika pojavi poslije zaključenja ugovora o osiguranju, krađe ili nestanka stvari uz uvjet da su stvari smještene u zaključenim prostorijama ili ostavama. Unatoč razlikama između uvjeta osiguranja pojedinih osiguravajućih društava, uglavnom se isključuje iz pokrića odgovornosti osiguranika za namjerno prouzročenu štetu. Ako je štetu namjerno prouzročio djelatnik osiguranja, osiguratelj stupa u prava osiguranika prema djelatniku kao odgovornoj osobi. Naknada neće biti isplaćena za štete koje pretrpi osiguranik, braćni drug osiguranika, djeca ili druge osobe koje s njim žive u zajedničkom kućanstvu i koje je dužan uzdržavati, niti za štete na stvarima ili izvršenim radovima koje je osiguranik ili koja druga osoba po njegovom nalogu i za njegov račun, izradio ili isporučio. Osiguranjem nisu pokrivenne štete koje su nastale na stvarima zbog: trajnog djelovanja temperature, plinova, pare, vlage ili padalina, kao i zbog pljesnivosti, potresa, šumova i sl. što ima za posljedicu postupno nastajanje štete, zbog ulijeganja i klizanja zemljišta, zbog poplave stajaćih, tekućih i podzemnih voda. Od niza isključenja važno je istaknuti da se osiguranje ne odnosi na odgovornost za štete na tuđim stvarima koje je osiguranik uzeo u zakup, na poslugu, zajam, u ostavu, zbog prijevoza i slično, te za koje osiguranik odgovara u svojstvu investitora.

Premije osiguranja ni kod ove vrste osiguranja nisu iste za sve djelatnosti. Za rizične djelatnosti (gdje su moguće češće i veće štete) poput šumarstva i građevinarstva premije osiguranja su više.

Kod gotovo svih osiguravatelja za djelatnost građevinarstva i montaže iz osiguranja je isključena odgovornost za štete izvođača radova:

- na susjednim građevinama zbog propuštanja da se izvrši odgovarajuće pojačanje (podupiranje i sl.)
- na građevinskom objektu koji osiguranik gradi ili na njemu izvodi radove
- prouzročene rušenjem na nepokretne stvari, koje se nalaze u krugu čiji polumjer odgovara visini objekta koji se ruši

¹² Javna / izvanugovorna odgovornost. ADRIATIC OSIGURANJE <https://www.adriatic-osiguranje.hr/osiguranja/odgovornost/javna-izvanugovorna-odgovornost/>

- koje nastaju kao posljedica neispravne tehničke dokumentacije na projektiranim objektima
- na nepokretnim stvarima, koje se prilikom miniranja nalaze na udaljenosti manjoj od 75 m od točke miniranja, osim ako se posebno ugovori dodatna premija.

Stoga izvođač radova i/ili investitor osiguranje objekata u izgradnji mora posebno ugovoriti, gdje će eksplicite navesti rizike iz odgovornosti koje želi pokriti. Kod osiguranja od odgovornosti maksimalna obveza osiguravatelja određuje se po štetnom događaju. Svaki izvođač, ovisno o tome kojom vrstom radova se bavi, mora ocijeniti kojim i kolikim rizicima se izlaže te koji dio prema njegovom nahodanju prelazi njegove financijske mogućnosti. Na toj osnovici određuje visinu osiguranja od odgovornosti na koju se želi osigurati. Maksimalna obveza osiguravatelja određuje se po štetnom događaju, a moguće ju je ograničiti i na godišnjoj razini bez obzira na broj šteta. U tom slučaju premija je niža jer se zapravo radi o manjem pokriću. Kod osiguranja od odgovornosti (javne odgovornosti prema trećim osobama) premije su relativno prihvatljive, ovisne su o svoti osiguranja po štetnom događaju (ili o maksimalnom pokriću na godišnjoj razini) te o ukupnom prihodu tvrtke.

Unatoč tome što osiguranje od odgovornosti nije obvezno, s obzirom da je riječ o javnoj odgovornosti prema trećima, svaka tvrtka bi ga trebala ugovoriti bez obzira na zahtjeve investitora. Osiguranje od odgovornosti trebalo bi postati obvezno osiguranje kao i autoodgovornost, jer kod jednog i kod drugog je riječ o odgovornosti prema trećima, uz činjenicu da u građevinarstvu štete i nesreće mogu biti i većih razmjera od šteta u autoodgovornosti. Stoga se sve češće na natječajima zahtijeva da ponuđači imaju najmanje osiguranje od odgovornosti za štete prema trećima, što dokazuju sklopljenom policom.

Zagreb, Vatroslava Jagića 33
OIB 26187994862

POLICA OSIGURANJA

Br. 078700074258 REE

Grupa/vrsta osig.: I/Građevinstvo

Zamjena pol.br: 078700063632

228700074258

UGOVARATELJ: 1 (DIONICA 3, DRENOVCI - SOLJANI (45533143162-000))

OSIGURANIK: (DIONICA 3, DRENOVCI - SOLJANI (45533143162-000))

KRATKOROČNO osiguranje počinje dana 22.05.2019.
i u smislu Uvjeta osiguranja traje do dana 01.06.2021.

Premija dospijeva na naplatu svake godine, na dan

Sastavni dio ovog ugovora o osiguranju su: Uvjeti za osiguranje od rizika provalne krađe i razbojstva u primjeni od 01. siječnja 2006., Uvjeti za osiguranje izgradnje građevina u primjeni od 1. siječnja 2006., Opći uvjeti za osiguranje imovine u primjeni od 18.12.2020., Uvjeti za osiguranje od javne (izvanugovorne) odgovornosti u primjeni od 17.12.2019. godine, Informacija ugovaratelju osiguranja/osiguraniku prije sklapanja ugovora o osiguranju u primjeni od 08.12.2020.

Rbr.	MJESTO OSIGURANJA	IZNOS OSIGURANJA	PREMIJA U KN
01	DIONICA 3, DRENOVCI - SOLJANI	Prema privitku	51.416,25
	Ukupno:		51.416,25
	Komercijalni popust	60,000 %	30.849,75
	Kratkoročno za 22.05.2019. - 01.06.2021.		20.566,50
	PDV nije obračunat sukladno čl. 40. st. 1. toč. a) Zakona o PDV-u.		
	Obračunato po polici br. 078700063632		-18.246,97

p.o.

Za osiguratelja

OSIJEK, 14.02.2021.

GLASOM PONUDE

Ugovaratelj

Slika 1 Ugovorena polica osiguranja

Sklopljena polica osiguranja prikazuje uvjete za osiguranje, vrijeme trajanja ugovora, visinu premije u kunama i komercijalni popust za osiguranika.

Zagreb, Vatroslava Jagića 33
OIB 26187994862

POLICA OSIGURANJA

Br. 0700074258 KEE

Grupa/vrsta osig.: I/Gradvinstvo

Zamjena pol.br: 078700063632

228700074258

UGOVARATELJ: IZGRADNJA VVK D.O.O. VINKOVCI (OIB: 3162-000)
IZARCA 28, 32100 VINKOVCI

OSIGURANIK: IZGRADNJA VVK D.O.O. VINKOVCI (OIB: 3162-000)
IZARCA 28, 32100 VINKOVCI

Premija za razdoblje od 22.05.2019. do 01.06.2021. Ukupno za naplatu: 2.319,53 KN

Plaćanje u cijelosti po primitku fakture.

Osiguranje izgradnje RVSIS I. etapa - Južni dio, Donica3: Vodoopskrbni cjevovod Drenovci - Soljani.

Osigurnik: IZGRADNJA-VVK D.O.O. VINKOVCI i svi podizvođači pod uvjetom da je vrijednost njihovih radova uključena u vrijednost ugovora (11.205.459,02 kn).

- Osiguranje se ugovara uz franšizu 10% od utvrđene naknade osiguranja /najmanje 370,00 kn a najviše 37.000,00 kn/

- Rizik odgovornosti prema trećim osobama do 1.200.000,00 kn po štetnom događaju/agregatno, bez franšize.

Posebne odredbe uz opseg rizika od odgovornosti prema trećim osobama:

1. Rizikom odgovornosti pokrivena je i odgovornost za štete prema trećima iz posjedovanja ili korištenja motornih vozila i drugih vozila na motorni pogon (samohodnih radnih strojeva, radnih vozila i ostalih vozila), dok obavljaju radnu funkciju;

2. Osiguranjem od odgovornosti nisu pokrivena šteta na susjednim objektima u vlasništvu trećih osoba udaljenim 5 (pet) metara ili manje od osiguranog objekta u izgradnji/montaži;

3. Djelatnici Naručitelja smatraju se trećim osobama.

IZJAVA UGOVARATELJA: Potpisom ponude/police potvrđujem da sam prije sklapanja ugovora o osiguranju pisano obaviješten o svim bitnim elementima ponude, da je ugovor u skladu s mojim zahtjevima i potrebama te da sam zaprimio pripadajući dokument s informacijama o proizvodu osiguranja, informacije ugovaratelju osiguranja/osiguraniku prije sklapanja ugovora o osiguranju u kojima su sadržane i odredbe u vezi zaštite osobnih podataka, pripadajuće uvjete osiguranja i klauzule prema kojima se sklapa ovo osiguranje.

IZJAVA UGOVARATELJA: Potpisom ponude/police jamčim da sam prilikom prikupljanja osobnih podataka od osiguranika fizičkih osoba i drugih ispitanika (dalje: ispitanici) iste upoznao da će njihovi osobni podaci biti proslijeđeni Croatia osiguranju d.d. isključivo za potrebe sklapanja i izvršenja ugovora o osiguranju. Potpisom ponude/police ujedno potvrđujem da sam ispitanike upoznao s odredbama o zaštiti osobnih podataka od strane Croatia osiguranja d.d. kao voditelja obrade, a temeljem zaprimljene Informacije ugovaratelju osiguranja/osiguraniku prije sklapanja ugovora o osiguranju.

p.o.

Za osiguratelja

OSIJEK, 14.02.2021.

GLASOM PONUDE

Ugovaratelj

Slika 2 Polica osiguranja

Slika prikazuje što je osigurano ugovorenom policom osiguranja, tko je osiguranik, koliko iznosi rizik odgovornosti prema trećim osobama, što je pokriveno rizikom odgovornosti i što ne pokriva ugovorena polica osiguranja.

PRIVITAK POLICI BROJ: 078700074258

Osiguranik:

Mjesto osiguranja:	01	DIONICA 3, DRENOVCI - SOLJANI	UKUPNO:	51.416,25			
Grupa:	01	RADOVI-IZGRADNJA	Ukupno:	44.262,68			
Rbr.	Opis osiguranja	Iznos osiguranja	Osnovica	KN	%	Premija u KN	
001	Osiguranje izgradnje RVSIS I. etapa - Južni dio, Dionica 3: Vodoopskrbni cjevovod Drenovci - Soljani. Vrijednost radova je 11.205.459,02 kn	11.205.459,02	11.205.459,02	3,9501		44.262,68	
Grupa:	02	ODGOVORNOST	Ukupno:	7.153,57			
Rbr.	Opis osiguranja	Limit	Iznos osiguranja	Osnovica	KN	%	Premija u KN
001	Odgovornost prema trećim osobama. Djelatnici Naručitelja, kao i sam Naručitelj, smatraju se trećim osobama u smislu odgovornosti Izvođača za štetu koju pretrpe te osobe od djelatnosti koju obavlja Izvođač, odnosno od njegove opasne stvari.	1.200.000,00	1.200.000,00	11.205.459,02	0,6384		7.153,57
Ukupno osnovne opasnosti:			51.416,25	KN			
Ukupno dodatne opasnosti:			0,00	KN			
Ukupno odobreni doplaci:			0,00	KN			
Ukupno odobreni popusti:			0,00	KN			
SVEUKUPNA PREMIJA:			51.416,25	KN			
Komerrijalni popust			60,000 %	30.849,75			
UKUPNO:			20.566,50	KN			

OSIJEK, 14.02.2021.

p.o.
Osiguratelj

Ugovaratelj

Slika 3 Privitak polici osiguranja

Privitak polici osiguranja koji je prikazan na slici prikazuje mjesto osiguranja (Dionica 3, Drenovci - Soljani) i ukupan iznos premije u kunama. Polica osigurava mjesto osiguranja za vrijeme radova – izgradnje gdje iznos osiguranja iznosi 11.205.459,02 kn (vrijednost radova), a premija 44.262,68 kn. Druga grupa osiguranja je osiguranje od odgovornosti prema trećima i iznos osiguranja iznosi 1.200.000,00 kn na što premija iznosi 7.153,57 kn. Ukupan iznos osnovne opasnosti iznosi 51.416,25 kn, policom nisu osigurane dodatne opasnosti. Sveukupna premija jednaka je ukupnom iznosu opasnosti (51.416,25 kn), popust koji osiguranik dobiva je 60% od iznosa (30.849,75 kn). Ukupna premija koju mora platiti za osiguranje prilikom izgradnje i od odgovornosti prema trećima iznosi 20.566,50 kn. ¹³

¹³ Croatia osiguranje <https://crosig.hr/>

Vrsta osiguranja

Osiguranje odgovornosti za štete nastale prilikom ispunjavanja ugovora u obavljanju građevinske djelatnosti.

Pokriće osiguranja

Pokrivene su štete nastale radnjom ili propustom osiguranika / osiguranikova djelatnika prilikom obavljanja djelatnosti:

- ✓ štete na imovini naručitelja, na građevinskom objektu koji osiguranik gradi ili na njemu izvodi radove koji su dio uobičajene registrirane djelatnosti osiguranika.

Dopunska pokrića

Ova vrsta osiguranja može se ugovoriti isključivo uz osiguranje opće (izvanugovorne) odgovornosti.

Ako je posebno ugovoreno i ako je plaćena dodatna premija osiguranje pokriva:

- odgovornost osiguranika prema vlastitim zaposlenicima za štetu uslijed smrti, tjelesne ozljede ili povrede zdravlja te oštećenja ili uništenja stvari.

Što nije pokriveno osiguranjem

- ✗ samo ispunjenje ugovorne obveze (izvršenje ugovorenog posla)
- ✗ štete nastale nakon primopredaje radova / izvršenja usluga
- ✗ štete zbog ugovornog proširenja odgovornost za slučajeve za koje osiguranik po zakonu ne odgovara
- ✗ čisto imovinske štete
- ✗ štete uzrokovane namjerno ili krajnjom nepažnjom
- ✗ kršenje ugovorenih rokova i procjenjenih troškova.

Ograničenja pokrića

- ! Ako je ugovoreno da osiguranik sam snosi jedan dio štete (franšiza), osiguratelj je u obvezi naknaditi samo iznos odštete koja prelazi iznos franšize.
- ! Agregatni limit predstavlja maksimalnu obvezu osiguratelja za sve osigurane slučajeve ostvarene unutar jedne osigurateljne godine.
- ! Osiguranje odgovornosti prema vlastitim djelatnicima nije pokriveno, osim ako nije posebno ugovoreno.
- ! Osiguranje odgovornosti za onečišćenje nije pokriveno, osim ako nije posebno ugovoreno.

Zemljopisni opseg osiguranja

- ✓ Područje Republike Hrvatske, ako nije drugačije ugovoreno.

Koje su moje obveze

- prijaviti osiguratelju prilikom sklapanja Ugovora sve okolnosti koje su značajne za ocjenu rizika, a koje su mu poznate ili mu nisu mogle ostati nepoznate (ugovaratelj osiguranja)
- platiti premiju osiguranja (ugovaratelj osiguranja)
- obavijestiti osiguratelja o svakoj promjeni okolnosti koja može biti značajna za ocjenu rizika (ugovaratelj osiguranja)
- obavijestiti osiguratelja o promjeni imena ili adrese, odnosno promjeni naziva i sjedišta (ugovaratelj osiguranja)
- obavijestiti osiguratelja o nastupanju osiguranog slučaja, kao i o podnesenom zahtjevu za naknadu štete (osiguranik).

Kada i kako platiti osiguranje

Premiju ili prvi obrok premije moguće je platiti prilikom sklapanja Ugovora.

Premiju je moguće platiti gotovinskom uplatom na prodajnom mjestu, doznakom na račun osiguratelja ili bezgotovinskim plaćanjem (debitna ili kreditna kartica), u cijelosti ili u obrocima.

Datum početka i završetka pokrića

Ako drukčije nije ugovoreno, Ugovor o osiguranju proizvodi svoje učinke istekom dana koji je njime označen kao dan početka trajanja osiguranja, pa sve do svršetka posljednjeg dana roka za koji je osiguranje ugovoreno.

Raskid ugovora

S obzirom da se Ugovor sklapa na godinu dana, odnosno na rok kraći od 5 godina, sukladno zakonskim odredbama Ugovor nije moguće jednostrano raskinuti.

Slika 4 Informacije o proizvodu osiguranja od odgovornosti, IPID dokument. ¹⁴

¹⁴ Wiener osiguranje <https://www.wiener.hr/>

Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje (EIOPA) je dana 11. prosinca 2017. objavilo obrazac dokumenta s informacijama o proizvodu osiguranja (IPID) koji se može uređivati.

EIOPA je u suradnji s Europskom komisijom razvila elektronsku inačicu obrasca IPID dokumenta koju proizvođači neživotnih proizvoda osiguranja mogu uređivati prema potrebama.¹⁵

4.4. Osiguranje od odgovornosti prema djelatnicima i trećima

Kod osiguranja od odgovornosti prema djelatnicima, odšteta će biti isplaćena djelatniku koji je pretrpio štetu samo pod uvjetom da su se pri radu provodile sve propisane mjere zaštite. Ukoliko se utvrdi da je djelatnik sam skrivio nezgodu nepoštivanjem propisa i nemarom, osiguravajuća kuća odbit će isplatiti odštetu. Poslodavci često sklapaju osiguranje od odgovornosti prema svojim radnicima tek kada se nekom od radnika dogodi šteta, pa su štetu morali platiti iz tekućeg poslovanja. Kako smo ušli u Europsku uniju sudski postupci se odvijaju puno brže pa i naknade za pretrpljenu štetu moraju se isplatiti u vrlo kratkom roku, tako da poslodavci više ne mogu odgađati isplate po nekoliko godina. Upravo to je razlog zbog kojeg se poslodavci odlučuju na osiguranje od odgovornosti prema svojim djelatnicima i trećim osobama. Uz plaćanje relativno niske premije radnici stječu sigurnost i povjerenje u poslodavca, a poslodavac može izbjeći rizik sudskih sporova te trošak iz tekućeg poslovanja, trošak koji obično kod nesreća (smrti ili invalidnosti) nije mali. Kvalitetnim pristupom radnicima, educiranjem o zaštiti na radu, i važnosti korištenja osobne zaštitne opreme radnici stvaraju sigurno radno okruženje i postaju svjesni da nepoštivanjem pravila i propisa neće dobiti odštetu od osiguravajućeg društva ukoliko dođe do nesreće.

Kod osiguranja od odgovornosti (javne odgovornosti prema trećim osobama) premije su relativno prihvatljive, ovisne su o svoti osiguranja po štetnom događaju (ili o maksimalnom pokriću na godišnjoj razini) te o ukupnom prihodu tvrtke, ali i djelatnosti kojom se tvrtka bavi. Primjerice, za svotu osiguranja po štetnom događaju 200.000,00 kuna premija osiguranja iznosi oko 1% ukupnog prihoda tvrtke, uz udio u šteti od 10%. Ako tvrtka ima s osiguravajućim društvom višegodišnji ugovor, premija osiguranja će se umanjiti primjerice za dodatnih 10-

¹⁵ HANFA <https://www.hanfa.hr/vijesti/eiopa-objavila-obrazac-dokumenta-s-informacijama-o-proizvodu-osiguranja-ipid-koji-se-mo%C5%BEE-ure%C4%91ivati/>

15%. Kod avansnog plaćanja u gotovini većina osiguravajućih društava nudi dodatnih 5% popusta te se, uz dodatne komercijalne popuste ili primjene više odbitne franšize, premija osiguranja može smanjiti za 15-30% od prvobitno izračunate premije.

Zakonom o obveznim odnosima, čl. 964. i 965., određeno je da:

- U slučaju osiguranja od odgovornosti osiguratelj odgovara za štetu nastalu osiguranim slučajem samo ako treća oštećena osoba zahtijeva njezinu naknadu.
- Osiguratelj snosi, u granicama iznosa osiguranja, troškove spora i druge opravdane troškove radi utvrđivanja osiguranikove odgovornosti.
- Iz osiguranja se nadoknađuju i troškovi mjera poduzetih na zahtjev osiguratelja ili u sporazumu s njim, radi zaštite od neopravdanih i pretjeranih zahtjeva trećih osoba.
- U slučaju osiguranja od odgovornosti oštećena osoba može zahtijevati neposredno od osiguratelja naknadu štete koju je pretrpjela događajem za koji odgovara osiguranik, ali najviše do iznosa osigurateljeve obveze.
- Oštećena osoba ima, od dana kad se dogodio osigurani slučaj, vlastito pravo na naknadu iz osiguranja te je svaka kasnija promjena u pravima osiguranika prema osiguratelju bez utjecaja na pravo oštećene osobe na naknadu.¹⁶

Osiguranje od odgovornosti je za poslodavce, izvođače radova i druge pravne osobe skupo pa od njega odustaju jer se i odšteta isplaćuje trećoj osobi. No dođe li do štete, oštećena osoba može pokrenuti sudski spor i odšteta može biti puno viša od očekivanoga. Sudovi uglavnom primjenjuju kriterije za utvrđivanje nematerijalne štete koje je donio vrhovni sud Republike Hrvatske.

Na sjednici Građanskog odjela VSRH održanoj 5. ožujka 2020. i 15. lipnja 2020. donesena je odluka o promjeni Orijentacijskih kriterija na način da se tada prihvaćeni iznosi naznačeni u novčanim jedinicama (kune) po svim osnovama podignu u odnosu na 2002. godinu za 50%. Izmjena Orijentacijskih kriterija primjenjuje se na sve parnične postupke za naknadu neimovinske štete u svim stupnjevima suđenja (ubuduće), tj. od dana prihvaćanja na sjednici Građanskog odjela VSRH (15. lipnja 2020.).¹⁷

¹⁶ Zakon o obveznim odnosima. Osiguranje od odgovornosti – Odgovornost osiguratelja <https://www.zakon.hr/>

¹⁷ IUS-INFO <https://www.iusinfo.hr/document?sopi=DDHR20110111N53>

FIZIČKI BOLOVI

Orijentacijski kriteriji i iznosi za utvrđivanje visine naknade za fizičke bolove (po danima)

- jaki bolovi -370,00 kn
- srednji bolovi -220,00 kn
- slabi bolovi -70,00 kn

STRAH

- od 2.200,00 kn do 30.000,00 kn

DUŠEVNI BOLOVI ZBOG SMANJENJA ŽIVOTNE AKTIVNOSTI

- do 25% 7.500,00 kn za svakih 10%
- preko 25 do 40% 11.000,00 kn za svakih 10%
- preko 40 do 60% 22.000,00 kn za svakih 10%
- preko 60 do 80% 45.000,00 kn za svakih 10%
- preko 80 do 100% 75.000,00 kn za svakih 10%

Korekcija prema opsegu i težini utvrđenih trajnih posljedica.

Kao dodatne kriterije valja imati na umu životnu dob, vrstu zanimanja oštećenika i slično.

DUŠEVNI BOLOVI ZBOG NARUŽENOSTI

- jaki stupanj - vrlo uočljivo trećima - 37.000,00 kn
- uočljivo samo ponekad (ukućanima, na plaži i sl.) - 22.000,00 kn

- srednji stupanj - vrlo uočljivo trećima - 22.000,00 kn
- uočljivo trećima samo ponekad - 11.000,00 kn

- laki stupanj - vrlo uočljivo trećima - 5.000,00 kn
- uočljivo trećima samo ponekad - 2.500,00 kn

Korekcija naknade zavisno od životne dobi, vrste zanimanja, lokaciji ozljeda i slično.

Spol oštećenika, sam po sebi, ne utječe na visinu naknade s osnova naruženja.

DUŠEVNI BOLOVI ZBOG SMRTI BLISKOG SRODNIKA

(bračni i izvanbračni drug, dijete, gubitak ploda, roditelji, braća i sestre)

- Za slučaj smrti bračnog i izvanbračnog druga (trajnića zajednica života) i djeteta - 220.000,00 kn
- Za slučaj gubitka ploda roditeljima - 75.000,00 kn

- Za slučaj smrti roditelja:
 1. djetetu koje se nalazi na odgoju i skrbi kod roditelja - 220.000,00 kn
 2. djetetu - 150.000,00 kn

- Za slučaj smrti brata ili sestre - 75.000,00 kn

DUŠEVNI BOLOVI ZBOG NAROČITO TEŠKOG INVALIDITETA BLISKE OSOBE

- Za slučaj naročito teškog invaliditeta bračnog i izvanbračnog druga (trajnića zajednica života) i djeteta - 220.000,00 kn

- Za slučaj naročito teškog invaliditeta roditelja:
 1. djetetu koje se nalazi na odgoju i skrbi kod roditelja - 220.000,00 kn
 2. djetetu - 150.000,00 kn¹⁸

Kako se radi o teškim obiteljskim tragedijama, svaki slučaj zahtjeva posebnu pažnju i osjetljivost pri rješavanju. Visine traženih odšteta mogu biti i značajno veće, no sud donosi konačnu odluku. Kod osiguranja od odgovornosti preporuka je ugovoriti franšizu koju plaća osiguranik u svakoj šteti, kako bi se smanjio broj manjih šteta i smanjila visina premije.

4.5. Likvidacija štete i isplata osigurnine

Likvidacija štete je postupak utvrđivanja štete i isplate odštete odnosno osigurane svote osiguraniku ili korisniku osiguranja nakon nastupanja osiguranog slučaja. Kada se dogodi

¹⁸ Orijentacijski kriterij i iznosi za utvrđivanje visine pravične novčane naknade nematerijalne štete
<https://www.iusinfo.hr/>

nezgoda, osiguranik koji je zbog nesretnog slučaja ozlijeđen dužan je odmah se prijaviti liječniku, odnosno pozvati liječnika zbog pregleda i pružanja potrebne pomoći i odmah poduzeti sve potrebne mjere radi liječenja i držati se liječničkih savjeta i uputa u pogledu načina liječenja. Nesretni slučaj treba odmah prijaviti osiguravatelju, pri čemu u prijavi o nesretnom slučaju mora pružiti osiguratelju sva potrebna izvješća i podatke, posebice o mjestu i vremenu kada je slučaj nastao, potpuni opis događaja, ime liječnika koji ga je pregledao i uputio na liječenje ili koji ga liječi, liječnički nalaz o vrsti i težini tjelesne ozljede, nastalim eventualnim posljedicama, te podatke o manama, nedostacima i bolestima koje je osiguranik imao prije nastanka nesretnog slučaja. Ako je nesretni slučaj imao za posljedicu osiguranikovu smrt, korisnik osiguranja dužan je o tome pismeno izvijestiti osiguratelja i pribaviti potrebnu medicinsku i ostalu dokumentaciju.

Osiguranik je dužan najkasnije u roku od tri dana obavijestiti osiguratelja o nastupu štete. Ugovorne strane mogu ugovoriti i dulji rok i takva odredba je pravno valjana, jer je u interesu osiguranika. Ukoliko ne ispuni ovu obvezu u određeno vrijeme, osiguranik je dužan naknaditi štetu koju bi osiguratelj zbog toga imao, ali ne gubi pravo na osigurninu. Temeljna je obveza osiguranika po nastupanju osiguranog slučaja, u propisanom ili ugovorenom roku obavijestiti osiguratelja o nastupu osiguranog slučaja i postupiti sukladno odredbama uvjeta osiguranja koji se primjenjuju na predmetni ugovor o osiguranju, a uređuju prijavu i postupanje osiguranika u slučaju nastanka osiguranog slučaja. Osiguratelj je dužan upozoriti ugovaratelja osiguranja da su opći i/ili posebni uvjeti osiguranja sastavni dio ugovora o osiguranju i predati mu njihov tekst, ako ti uvjeti nisu već otisnuti na polici osiguranja.¹⁹ Osiguravatelj je ovlašten i ima pravo od osiguranika, ugovaratelja, korisnika, zdravstvene ustanove ili bilo koje druge pravne ili fizičke osobe tražiti naknadna objašnjenja i dokaze, te na svoj trošak poduzimati radnje u svrhu liječničkog pregleda osiguranika od svojih liječnika ili liječničkih komisija kako bi se utvrdile razne okolnosti o prijavljenom nesretnom slučaju.

Osiguravatelj odštetu isplaćuje osiguraniku, odnosno radniku tvrtke, a na temelju postotka invaliditeta koji odredi osiguravatelj. U slučaju smrti osiguranika, odštetu će dobiti zakonski nasljednici ili imenovani korisnik. Stoga ovo osiguranje štiti pojedinca, radnika tvrtke, a ne poslodavca koji plaća osiguranje.

¹⁹ HANFA Tržište osiguranja, str. 42., <https://www.hanfa.hr/getfile.ashx/?fileId=39205>

4.6. Zakonski rokovi za isplatu osiguranja

Kada se dogodi osigurani slučaj, osiguratelj je dužan isplatiti osigurninu određenu ugovorom o osiguranju, u ugovorenom roku koji ne može biti dulji od četrnaest dana, računajući od dana kad je osiguratelj dobio obavijest da se osigurani slučaj dogodio. Ukoliko je za utvrđivanje postojanja osigurateljeve obveze ili njezina iznosa potrebno određeno vrijeme, osiguratelj je dužan isplatiti osigurninu određenu ugovorom o osiguranju u roku od trideset dana od dana primitka odštetnog zahtjeva ili ga u istom roku obavijestiti da njegov zahtjev nije osnovan. Ukoliko se iznos osigurateljeve obveze ne utvrde u prethodno navedenim rokovima osiguratelj je dužan bez odgađanja isplatiti iznos nespornog dijela svoje obveze na ime predujma. Ne ispuni li osiguratelj svoju obvezu u navedenim rokovima duguje osiguraniku zatezne kamate od dana primitka obavijesti o osiguranom slučaju, kao i naknadu štete koja mu je uslijed toga nastala. Ako odgovorni osiguratelj u navedenom roku oštećenoj osobi ne dostavi obrazloženu ponudu za naknadu štete, odnosno utemeljeni odgovor, oštećena osoba može protiv njega podnijeti tužbu. Tužba podnesena protiv odgovornog osiguratelja ili odgovorne osobe prije proteka navedenog roka smatra se preuranjenom. Ako nije moguće utvrditi visinu konačnog iznosa štete, odgovorni osiguratelj je oštećenoj osobi dužan isplatiti iznos nespornog iznosa naknade štete kao predujam u navedenom roku. Ako ne dođe do isplate naknade štete u navedenom roku oštećena osoba, uz dužni iznos naknade štete, ima pravo i na isplatu iznosa kamate i to od dana podnošenja odštetnog zahtjeva. U slučaju neimovinske štete, u postupku pred odgovornim osigurateljem, oštećena osoba ima pravo priložiti nalaz i mišljenje neovisnog vještaka kojeg je osobno izabrala.²⁰

²⁰ HANFA Tržište osiguranja, str. 44. do 45.

5. POZITIVNI I NEGATIVNI UČINCI OSIGURANJA OD ODGOVORNOSTI

5.1. Pozitivni učinci ugovorenog osiguranja od odgovornosti

Osiguranje od odgovornosti ima dva ključna pozitivna učinka; s jedne strane osiguranjem se pruža zaštita ekonomskih interesa osigurane osobe, a s druge strane povećava se pravna zaštita potencijalno većeg broja oštećenih osoba od šteta koje nastaju uslijed obavljanja djelatnosti, pružanja usluga, funkcije koje se obavlja ili u vezi s vlasništvom ili posjedovanjem stvari. Razvoj osiguranja od odgovornosti pokazao je veliki potencijal te se može zaključiti da je zauzelo bitan položaj i ulogu u odštetnom pravu, sa utjecajem na aktivnosti i djelovanje sudionika u gospodarstvu te općenito na društvo. Tako širok utjecaj može se tumačiti na način da je osiguranje od odgovornosti postalo instrument zaštite interesa velikog broja osoba, od gospodarskih subjekata, radnika, žrtava štetnih događaja, pa sve do države, koja je prepoznala osiguravatelje kao idealno mjesto za alokaciju troškova naknade štete, odnosno instrumentom za ostvarenje socijalnih interesa društva.

Štete koje pretrpe osobe moraju s aspekta javnog interesa društva biti što prije sanirane, oštećene osobe moraju biti novčano zbrinute za pretrpljenu štetu u što kraćem razdoblju, osobito kada je ozljeđivanje dovelo do privremene ili trajne nesposobnosti za rad, odnosno do troškova liječenja, rehabilitacije, prekvalifikacije osoba za obavljanje drugih poslova. Isto tako, velike industrijske nesreće mogu izazvati katastrofalne štete poput izlivanja nafte iz bušotine Deepwater Horizon u Meksičkom zaljevu, rušenje zgrade na pariškom aerodromu, požar u tunelu Mont Blanc, kemijske eksplozije u San Brunu i Toulouseu. Dobro je istaknuti i slučaj iz 2014. godine u SAD-u, kad je sud u Louisiani japanskog proizvođača lijekova i njegove američke partnere obvezao na isplatu naknade štete u iznosu od 9 milijardi američkih dolara oštećenim osobama koje su koristile njihov lijek za dijabetes za kojeg je utvrđeno da izaziva tumor.

O korisnosti osiguranja od odgovornosti u društvenom smislu govore ove činjenice:

1. Osiguranje naplatom premije ostvaruje vlastite ciljeve poslovanja, generirajući na taj način gospodarski razvoj financijske industrije kojoj pripadaju poslovi osiguranja.
2. Osiguranje preuzima obvezu zaštite ekonomskih interesa osigurane osobe.

3. Adekvatna ekonomska zaštita imovine osiguranika osigurava nesmetan razvoj djelatnosti osiguranika, odnosno omogućuju se uvjeti za daljnje povećanje imovine osiguranika.
4. Isplatom osigurnine oštećenoj osobi od strane osiguranja otklanjaju se nepoželjne posljedice štetnog događaja.
5. Isplatom osigurnine oštećenoj osobi dolazi do rasterećenja socijalnog sustava društva koje bi, u odsustvu isplate, potencijalno bilo u obvezi otklanjati negativne posljedice koje su nastupile kod oštećene osobe. Sve ove koristi osiguranja od odgovornosti zajedno doprinose zaštiti interesa društva u cjelini.²¹

5.2. Negativni učinci ugovorenog osiguranja od odgovornosti

Početak uvođenja osiguranja od odgovornosti nisu prihvaćali pravni teoretičari, koji su smatrali da će prijenosom odgovornosti počinitelja štete na osiguranje doći do ugrožavanja temelja na kojima počiva građanskopravna odgovornost za štetu. Riječ je bila o kritičnim stavovima o osiguranju od odgovornosti u smislu da takvo osiguranje zapravo dovodi do neodgovornosti. Izostanak snošenja posljedica od strane počinitelja imao bi štetne posljedice za društvo u cjelini u smislu slabljenja osjećaja odgovornosti kod osiguranika i povećanja prijevornog ponašanja.

1. Kod ugovaratelja osiguranja sklapanjem ugovora o osiguranju od odgovornosti može doći do zaključak da kod njega više ne postoji potreba ulaganja materijalnih sredstava potrebnih za sprječavanje nastanka štete. Naime, ugovaratelj bi mogao doći u moralnu dilemu, zašto ulagati, primjerice, u zaštitu radnika na radu kada je platio premiju osiguranja kojom je ugovoreno potpuno pokriće svih šteta.

2. Kod oštećene osobe moralni rizik, ogleda se u ponašanju koje je ovisno o činjenici ima li štetnik ugovoreno osiguranje od odgovornosti ili nema. U slučaju da štetnik ima ugovoreno osiguranje, oštećena osoba može biti motivirana podnijeti nerealno visok i moguće neosnovan zahtjev prema društvu za osiguranje računajući da će osiguranje, u cilju izbjegavanja nepoželjnih efekata sudskih postupaka, isplatiti osigurninu, koja mu realno ne bi pripadala.

²¹ PRAVNI I DRUŠTVENO-EKONOMSKI ASPEKTI OSIGURANJA OD ODGOVORNOSTI, Zvonimir Matić

Nadalje, osim navedenih rizika koje bismo mogli tumačiti kao negativne učinke osiguranja od odgovornosti, postoji rizik tumačenja prava te rizik lošeg ugovaranja osiguranja od samog osiguratelja.

3. Rizik tumačenja prava, odnosi se na zabrinutost mogu li i u kojem opsegu sud te drugi sudionici u konkretnom postupku odstupiti u tumačenju, proširenju, ili jednostavno izmijeniti postojeći pravni okvir kojim se uređuje odgovornost za štetu.

4. Rizik lošeg osiguranja, odnosi se na one slučajeve u kojima je djelatnik osiguranja u obavljanju svojeg posla podcijenio osigurani rizik, a osobito pri procjeni potencijalnih odštetnih zahtjeva za isplatu naknade štete koji uslijede nakon proteka dužeg vremena od trenutka sklapanja samog ugovora. Tu je ponajprije riječ o osiguranim rizicima koji se odnose na ozljeđivanja oštećenika koja po redovitom tijeku stvari uvjetuju višegodišnje liječenje ili, primjerice, višegodišnje izlaganje čovjeka azbestu, što je za posljedicu imalo razvoj neke bolesti kod oštećenog. Ugovorom o osiguranju od odgovornosti dopušteno je osiguratelju, ovisno o konkretnim okolnostima slučaja (tko je osiguranik, što se osigurava, štete iz djelatnosti ili iz posjedovanja ili korištenja stvari itd.), definirati osigurani slučaj te sukladno tome adekvatno odrediti premiju osiguranja i visinu osigurane svote.

5. Također je potrebno istaknuti da svako pogrešno određivanje premije osiguranja od strane osiguratelja prilikom sklapanja police osiguranja od odgovornosti može imati negativan utjecaj. Naime, ako visina premije osiguranja nije adekvatno prilagođena preuzetim osiguranim rizicima za vrijeme trajanja osiguranja, osiguranik može biti potaknut da odustane od ulaganja novčanih sredstava u prevenciju nastanka osiguranog rizika, što bi u konačnici osiguratelju moglo prouzročiti lošiji financijski rezultat u toj grupi osiguranja.

6. ANALIZA TRŽIŠTA OSIGURANJA OD ODGOVORNOSTI U REPUBLICI HRVATSKOJ

Osiguranje od odgovornosti se prema Pravilniku o rasporedu vrsta rizika po skupinama i vrstama osiguranja odnosno reosiguranja, dijeli na osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila, zračnih letjelica, plovila te ostala vrsta osiguranja od odgovornosti. Svaka vrsta ovih osiguranja obuhvaća podskupine. Ovaj završni rad baziran je na skupinu ostala vrsta osiguranja od odgovornosti, kako bi se dobio bolji uvid u veličinu, odnosno udjel osiguranja od odgovornosti slijedi slika tablice u kojoj će biti prikazane glavne kategorije ostalih vrsta osiguranja od odgovornosti koje se odnose na ovaj završni rad, te njihovi udjeli u ukupnim bruto premijama.

Vrsta osiguranja - ostala osiguranja od odgovornosti ostvarila je neznatan premijski rast u odnosu na prethodnu godinu od +0,17%, čime se ujedno i smanjuje udio ostalih osiguranja od odgovornosti u neživotnim osiguranja i to sa 6,32% u 2019. godini na 6,00% u 2020. godini. Ukupan rast ove skupine osiguranja iznosi 813.436 kn.

šifra	vrsta osiguranja / rizika	Zaračunata bruto premija osiguranja- rizici	udio u %	Broj osiguranja- rizici	udio u %
13.01	Osiguranje ugovorne odgovornosti izvođača građevinskih radova	3.545.829	0,76	329	0,14
13.02	Osiguranje ugovorne odgovornosti izvođača montažnih radova	1.019.553	0,22	79	0,03
13.03	Osiguranje od odgovornosti proizvođača filmova	22.183	0,00	1	0,00
13.04	Osiguranje od odgovornosti proizvođača za proizvode	6.951.948	1,48	395	0,16
13.05	Osiguranje od odgovornosti u željezničkom prometu	0	0,00	0	0,00
13.06	Osiguranje garancije proizvođača, prodavača i dobavljača	36.225.365	7,71	550	0,23
13.07	Osiguranje opće odgovornosti	308.737.565	65,75	218.315	90,59

Slika 5 Zaračunata bruto premija i broj ostalih osiguranja od odgovornosti za 2020. (u kn).

Crveno označena su Osiguranje ugovorne odgovornosti izvođača građevinskih radova i Osiguranje ugovorne odgovornosti izvođača montažnih radova na koja se bazira ovaj završni rad.

Broj i iznos likvidiranih šteta ostalih osiguranja od odgovornosti za 2020. (u kn)					Tablica 72
<i>vrsta osiguranja / rizika</i>	Broj šteta - rizici	udio u %	Likvidirane štete bruto - rizici	udio u %	šifra
Osiguranje ugovorne odgovornosti izvođača građevinskih radova	34	0,25	578.572	0,32	13.01
Osiguranje ugovorne odgovornosti izvođača montažnih radova	14	0,10	69.247	0,04	13.02
Osiguranje od odgovornosti proizvođača filmova	2	0,01	36.094	0,02	13.03
Osiguranje od odgovornosti proizvođača za proizvode	17	0,13	516.407	0,29	13.04
Osiguranje od odgovornosti u željezničkom prometu	0	0,00	0	0,00	13.05
Osiguranje garancije proizvođača, prodavača i dobavljača	107	0,80	20.174.136	11,20	13.06
Osiguranje opće odgovornosti	12.232	90,88	139.055.848	77,19	13.07

Slika 6 Broj i iznos likvidiranih šteta ostalih osiguranja od odgovornosti za 2020. (u kn)

Fokus na Osiguranje ugovorne odgovornosti izvođača građevinskih radova i Osiguranje ugovorne odgovornosti izvođača montažnih radova.

Ukupan iznos likvidiranih šteta cjelokupne vrste osiguranja 13., u 2020. godini vrlo je sličan iznosu likvidiranih šteta zabilježenom u 2019. godini te iznosi 180.141.319 kn, te predstavlja povećanje od 1,11% (178.157.193 kn iznos likvidiranih šteta u 2019. godini). Najdominantnija vrsta osiguranja u štetnom rezultatu ostalih osiguranja od odgovornosti je 13.07. Osiguranje opće odgovornosti gdje je zabilježeno 12.232 šteta (90,88% svih šteta vrste osiguranja 13), odnosno 139.055.848 kn likvidiranih šteta što iznosi 77,19% svih šteta vrste osiguranja 13.²²

²² Hrvatski ured za osiguranje (HUO). Godišnje izvješće za 2020. godinu.

7. ZAKLJUČAK

U današnjem suvremenom društvu osiguranje od odgovornosti dobilo je značajnu ulogu. Uz brojne pozitivne učinke koji proizlaze iz zaštite ekonomskih interesa osiguranika, osiguranje od odgovornosti otklanja neželjene posljedice štetnih događaja. Osiguranje od odgovornosti štiti tvrtku izvođača koji u slučaju nesreće mora isplatiti odštete trećim osobama ili radnicima koji su stradali, a osiguranje osoba od posljedica nesretnog slučaja (nezgode) štiti radnika i njegovu obitelj, kojima se u slučaju nesreće isplaćuje odšteta. Razvojem društva i gospodarstva, razvija se i svijest o važnosti osiguranja. Tržište osiguranja sve više raste jer uz sve ljudske aktivnosti postoji potreba za zaštitom osoba koje prilikom neke djelatnosti mogu pretrpjeti štetu. Osiguranje pruža sigurnost i nesmetanost kod obavljanja raznih djelatnosti.

Ulaskom Hrvatske u Europsku Uniju dolazi do preuzimanja europskih standarda koji teže sigurnosti radnika na gradilištima te time u ovom završnom radu želim prikazati da je osiguranje jedan od načina kako smanjiti moguće gubitke prilikom nastanka štete, ali i omogućiti oštećenima naknadu za doživljenu štetu.

POPIS LITERATURE

- [1] Matić Z. : *Pravni i društveno-ekonomski aspekti osiguranja od odgovornosti*, file:///C:/Users/Korisnik/Downloads/05_Matic_Zbornik_PFZG_vol_67_no_6.pdf, pristupljeno: 28.07.2021.
- [2] Belanić L.; *Obvezna osiguranja od odgovornosti izvan djelatnosti prometa i prijevoza u hrvatskom i poredbenom pravu, s osvrtom na određivanje obveznika sklapanja osiguranja i kruga trećih osoba*, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci, pristupljeno: 4.09.2021.
- [3] Borić Ž., *Osiguranje od odgovornosti*, Završni rad, Karlovac 2019 <https://repozitorij.vuka.hr/islandora/object/vuka%3A1206/datastream/PDF/view>, pristupljeno: 10.09.2021.
- [4] Ćurak M., Jakovčević D., *Osiguranje i rizici*, RRIF plus, Zagreb 2007, ISBN 978-953-6121-95-3, str. 138.
- [5] Ćurković M., *Osiguranje od izvanugovorne i ugovorne (profesionalne) odgovornosti*, Inženjerski biro d.d., Zagreb 2015., pristupljeno: 11.09.2021.
- [6] Zaštita na radu, Obveze poslodavaca u RH <https://centarznr.hr/>, pristupljeno: 17.09.2021.
- [7] Klasić K, Janžetić M., *Osiguranje osoba na gradilištima*, Stručni rad [file:///C:/Users/Korisnik/Downloads/Klasic_i_Janzetic%20\(4\).pdf](file:///C:/Users/Korisnik/Downloads/Klasic_i_Janzetic%20(4).pdf), pristupljeno: 2.09.2021 .
- [8] Javna / izvanugovorna odgovornost. ADRIATIC OSIGURANJE <https://www.adriatic-osiguranje.hr/osiguranja/odgovornost/javna-izvanugovorna-odgovornost/>, pristupljeno: 3.09.2021.
- [9] Croatia osiguranje <https://crosig.hr/>, pristupljeno: 28.08.2021.
- [10] Wiener osiguranje <https://www.wiener.hr/>, pristupljeno: 29.08.2021.
- [11] HANFA <https://www.hanfa.hr/vijesti/eiopa-objavila-obrazac-dokumenta-s-informacijama-o-proizvodu-osiguranja-ipid-koji-se-mo%C5%BEE-ure%C4%91ivati/>, pristupljeno: 25.09.2021.
- [12] Zakon o obveznim odnosima. Osiguranje od odgovornosti – Odgovornost osiguratelja <https://www.zakon.hr/>, pristupljeno: 16.09.2021.
- [13] IUS-INFO <https://www.iusinfo.hr/document?sopi=DDHR20110111N53>, pristupljeno: 22.09.2021.

[14] Orijentacijski kriterij i iznosi za utvrđivanje visine pravične novčane naknade nematerijalne štete <https://www.iusinfo.hr/>, pristupljeno: 22.09.2021.

[15] HANFA Tržište osiguranja, <https://www.hanfa.hr/getfile.ashx/?fileId=39205>, pristupljeno: 20.09.2021.

[16] Matić Z., *Pravni i društveno ekonomski aspekti osiguranja od odgovornosti*, Zbornik pravnog fakulteta u Zagrebu, Zagreb 2017, pristupljeno: 11.09.2021

[17] Hrvatski ured za osiguranje (HUO), Godišnje izvješće za 2020. godinu., <https://huo.hr/hr/>, pristupljeno: 16.09.2021.

POPIS SLIKA

Slika 1 Ugovorena polica osiguranja	17
Slika 2 Polica osiguranja	18
Slika 3 Privitak polici osiguranja	19
Slika 4 Informacije o proizvodu osiguranja od odgovornosti, IPID dokument.	20
Slika 5 Zaračunata bruto premija i broj ostalih osiguranja od odgovornosti za 2020. (u kn)..	30
Slika 6 Broj i iznos likvidiranih šteta ostalih osiguranja od odgovornosti za 2020. (u kn)	31

POPIS GRAFOVA

Graf 1 Grafički prikaz ozljeda na radu prema uzroku nastanka ozljede	10
Graf 2 Grafički prikaz odnosa broja nezgoda za vrijeme radnog vremena i za vrijeme dolaska i odlaska na posao.	13